

Erős volt a konyak

Meghalt a barátom, humorista volt. A szakma azonnal a saját halottjának tekintette, lehet, azon az elvi alapon: ma neked, holnap nekem. Mivel humorista volt a barátom, ezért neki csak 240 forintos koszorú járt a szakmatól.

— Bezzeg a komoly műfajistáknak 380 forintos koszorú jár — mondta az egyik életben maradt.

A másik mintha nem hallotta volna mindezt, vagy talán mert hallotta, a következőképpen reagált:

„A humoristák korán halnak...”

A szakma úgy határozott, hogy az elhunytat, mármint a koporsót a morózusabb kollégák vigyék a vállukon a ravatalozótól a sírhantig. Engem is kijelöltek. Sötét ruhába öltöztem, fekete nyakkendőt kötöttem, így dolgoztam végig egy kínos délelőttöt. Kettőkor kimentem a temetőbe, átfúrtam az embergyűrűt, közelről akartam elbúcsúzni a barátomtól. Mellé álltam.

Eszembe jutott; ez a fiú öt éve tudta, hogy napjai meg vannak számlálva. És mégis, mindig vidám volt. Milyen jókat mondott. Világos: egy fejjel nagyobb volt mint mi. Ezt gondoltam, de nem mondhattam el senkinek, mert itt nem illik beszélni, csak sírni.

Valaki azért mégiscsak beszélt, a mi nevünkben búcsúzott a humoristától, mert a beszélőt is kötötte a földhöz ragadt konvenció, pedig ő is tudta, hogy szótlanság is szépen lehet búcsúzni.

Ekkor arra gondoltam, hogy akik itt vagyunk, rokonok, barátok, kollégák mind-mind szerettük ezt az embert, és most nem beszélünk és sírnunk kéne, hanem mindannyiunknak énekelni, ez volna a legszebb temetés.

Vállunkra vettük a koporsót. Elindultunk. Lankáson kapaszkodtunk felfelé, valahonnét, a csodából, mellem jött a feleségem, suttogva kérdeztem, mit akar.

— Gyere ide — mondta.

— Nem lehet — mutattam a koporsóra.

— Add át egy percre Tibinek — mutatott a barátomra.

Tibi átveszi, szegyellem magam.

— Mit akarsz? — kérdeztem.

— Elfelejtette reggel ideadni a pénzt. Nem tudok bevásárolni az unokáknak...

— Parancsolj kisfiam. — De lehet, hogy nem is mondtam semmit, csak a pénzt nyújtottam oda, mert ugyebár az élőknek...

Utolérve a menetet átvettem a terhet. Gondolatban mormoltam: „Ne haragudj öregem, tudod az unokám.”

— Marha vagy! — megesküszöm, hogy ezt mondta az elhunyt barátom és csodálkoztam, hogy senki sem hallotta.

A sírhantnál vigyázva letettük a humoristát. Egy élő, vidám szívű humorista beszélni kezdett és potyogtak a könnyei. Hallottam, hogy csöndben káromodom, de azt hittem, hogy ez nem én vagyok.

A göröngyök dübörgését nem hallgattuk tovább, elindultunk. Az első kocsmánál megálltunk, bementünk és megittunk egy fél konyakot.

— Kötőhártyagyulladásom van — mondta a vidám szívű, élő humorista.

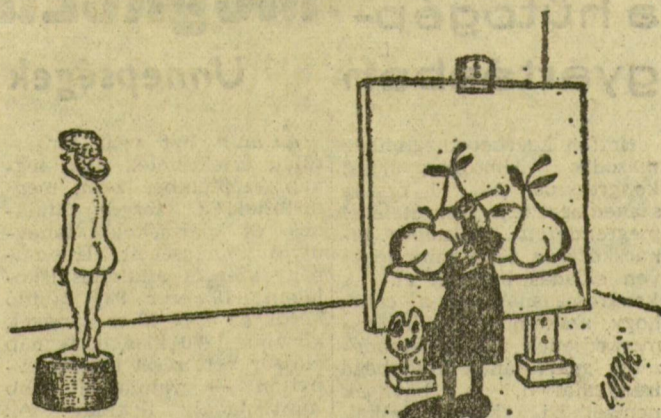
— Ilyenkor a szellőtől is könnyezem.

Tibi, aki átvette a koporsót tőlem, kért még egy kört és láttam, hogy neki is kötőhártya gyulladása van.

A pincér amikor a második kört hozta, kedvesen megkérdezte tőlünk: — Ilyen erős volt a konyak?

SUHA ANDOR

Látásmód

Képernyő

Két tévé-játék — két világ, amivel hétfőn a képernyő fotelekbe, karosszékekbe kanyarította maga köré szorgalmas híveit. Mindkettő valamiképpen összefügg a mosollyal, a nevetéssel. Szombat este az érettségi vizsgák csapta lázas diákgyűlölmeket, igencsak nevetető szándékkal, amolyan musical-esített változatban mutatta be a Bednai Nándor rendezte film: Hogyan érik az ember? — vasárnap ugyanakkor, Fejes Endre televízióra adaptált novellájára, viszont elfogyott a mosoly. Az érettségi filmen pedig inkább vigyorgott a néző — a Vigyori elfelejtett nevetni...

Hogyan érik az ember?

Bevallotta Bencsik Imre, az író, hogy a fenti címűben foglaltaknak vajmi kevés köze az érettséghez. Annál több az érettséghez, S az egyetlen betűkülönségből fakadó tartalmi grotzokra olyan zenés boházot szerzett, ami szemléletesen határozza el az érettséget, mint felnőtt állapot, attól a folyamattól, mely valójában az érettségivel kezdődik. Újat persze semmit sem tudott mondani. Sem a meglepő hiedelmekről, agyrémes napokról, ami dédapától örökölt szakállas hagyományként övezi, vicces fétisként lengi át a diákevek „nagy napjait”, még keve-

sebbet a „bentiről”, a tételhúzásokból kiszivárgott izgalomból, s úgyszintén arról a felszabadult tréfakozásról, amit az „élve kerültek” szinte hagyományosan fogalmaznak: nem is volt nehéz. Mentésére legyen Bencsik Imrénél — tudván tudta, hogy a témából adódó lehetőségekkel csak elhasznált, agyoncsépezt „memorandumok” ösvényén taphat; zenés-táncos variété elemekkel tömte, tehát ki a történet bárgyú kis cselekményességét. Egészében pedig jutott nevetnivaló, de inkább csak vigyorogni lehetett rajta.

Vigyori

Mérsékelt cselekményességgel váltakoztak a képek Fejes Endre életreklent novellájában, a Vigyoriiban is. A forgatókönyvíró Sipos Tamás ezért a szereplők dialógusaiba, egymásközli jelenlétebe — sokszor hallgatásukba — igyekezett átmenteni az írás balladisztikus lejtését, szívbemarkoló fájdalomosságát. A tengődő kismembek apró örömeit: a lélek nyugalmát és zavarát, megállapodását és hajszoltságát. Vérteli kamardráma a Vigyori (a cím árvaifüzi főszerzőjének csúfneve), aminek talán legfontosabb írói jellege hiánytalanul ottmaradt a képernyőn: az emberek közti konfliktus az állandó, a megoldás (vagy feloldás), a katarzis csak időleges, alkalmankénti. Két főszerelőjét, a szakmába belefáradt, beleöregedett gyári mun-

kást, meg az életútját néhány évtizeddel serdültebb fejjel lekopirozni készülő fiú, az emberség, a munka szeretete, az egymásért való nélkülözés, lemondás, keserűség sodorja össze — mint megszártott faleveleket összel a szél. Hétköznapi legenda ez, az élet perifériájára szorult emberek tisztességéről, a megcsúfolt szemrelem vak-kyklopszi hatalmáról; s csendes meditációt arról a vastörvényről, hogy a sors fitorain is kifog kárvalottainak belső szövet-

sege. A két kitűnő színészi alakítás, amit Madaras Józseftől (Vigyori) és Kovács Károlytól (Öreg) láttunk, Nemere László rendezőt is dicseri, aki Fejes Endre rokonszenves alakjainak néhány kellekkel is motívált környezetet tudott teremteni.

N. I.

A kétarcú gyilkos

Pisztolyok, puskák, géppuskák; rablók, csempészek, katonák. S mindez 1945-ben, Jugoszláviában, sziklás hegyháton, vízmoszt völgyekben, féligrom házak között.

Zika Mitić, az új jugoszláv film rendezője mindent megtett, hogy színesre fényképezett, és szélesvászonra komponált munkájához minden ideg-ingerlő kellék, minden izgalom-kiváltó körülmény együtt legyen: mind a fegyverek válogatott arzenálja, mind a fegyverforgatók különféle illetőségű csapata, mind pedig a látványos durrogatásokhoz szükséges szépséges háttér. Egyebet aztán alig csinált. Csúpan arra figyelmeztet, hogy a pistolyok, puskák, géppuskák viszonylag

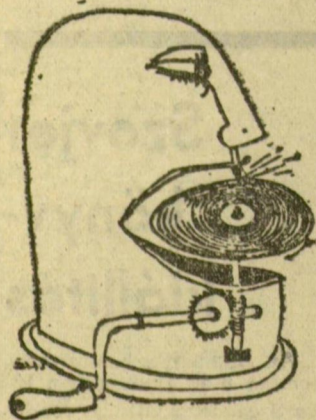
indokolt körülmények között szabaduljanak meg gyilkos tartalmuktól, s akik e gyilkos tartalmak világba-szabadításával foglalkoznak, azok is hagyjanak időt egymásnak a forgatókönyvbe préselt történet eljátszására.

Az ugyanis, ami a meggyilkolt bíró fiának, Simonnak a személye körül lejátszódik, aligha minősíthető másnak, mint egy western-sémából összepréselt áltörténetnek, amelyből egyaránt hiányzik a művészi igazság is, meg a jobb kommersz munkákat jellemző mesterle-

meny is. A direkt izgalomkeltés, a direkt megdöbbentés élteti ezt a filmet, s persze, az addig élteti, ameddig tudja: a vetítés kissé hosszúnak tűnő két óráján át...

A. L.

Gépesített szónok

— Megoperálták az újszülött embert. A montreali kardiológiai intézetben vasárnap délután újabb sürgős operációt hajtottak végre az 58 éves Elie Zaoron, aki péntek óta él mellkasában új szívvel. A kórház szóvivője közölte, hogy az operáció három óráig tartott és azt a hasi ütőerben jelentkező heveny trombozist tette szükségessé. Az operáció alatt és után az új szív kifogástalanul működött, a páciens állapotát a szóvivő szerint kiélegető.

Közlekedési balesetek

Vezetés közben hátrafordult a beszélgetőkhöz a személygépkocsival közlekedő Kovács András, Algyő, Temető utca 31. szám alatti lakos, Szeged és Algyő között. A gépkocsival árokba szaladt, majd fának ütközött. Súlyosan sérült a kocsiiban utazó Szógi Magdolna, Kistelek, Széchenyi utca 15. szám alatti lakos. Könnyebb sérülést szenvedett a gépkocsi vezetője, továbbá Berkó Ferencné, Szeged, Balfasar 44., Nagy Jánosné, Szeged, Brüsszeli körút 18. szám alatti lakosok.

Gyorshajtás következtében Kisteleken árokba szaladt, majd a fának ütközött személygépkocsijával Kreilmann Magdolna NSZK-beli állampolgár. Vele utazó férjével együtt sérülést szenvedett.

Szabálytalanul közlekedett tehergépkocsival Szeged és Balástya között Anton Alekszandrov Pangelov bolgár állampolgár. Leszorította az úttestről a személygépkocsival közlekedő László György Szeged, Mérei utca 9/a szám alatti lakost, aki kocsijával egy lófogatú járműbe szaladt. Sérülést szenvedtek a kocsiiban utazó dr. Csernovszki Erzsébet, Szeged, Mérei utca 6/c és Tóth Zsuzsanna, Szeged, Széchenyi tér 17. szám alatti lakosok.

Figyelmetlenül akart áthaladni az úttesten Szegedben a Bérkert utcában Rózsa Jó-

röviden

Geológus vándorgyűlés Szegeden

A Magyarhoni Földtani Társulat szeptember 3-4-5-én Szegeden tartja meg idei vándorgyűlését a Magyar Tudományos Akadémia helyi székházában. A háromnapos programban elhangzó előadások a Dél-Alföld geológiai felépítésével és szénhidrogén előfordulásával foglalkoznak. Az előadásokat tanulmányutak egészítik ki Algyőre és a Duna-Tisza köze löszel és futóhomokkal borított területeire.

A ma, kedden kezdődő vándorgyűlés megnyitójára délután 3 órakor kerül sor, az akadémia szegedi székháza nagytermében.

— **KITÜNTETÉS.** A Népköztársaság Elnöki Tanácsa dr. Mihályfi Ernőnek, a Magyar Nemzet főszerkesztőjének, az Elnöki Tanács tagjának, az MSZBT elnökének a közéletben és a sajtó területén kifejtett tevékenysége elismerésül 70. születésnapja alkalmából a Munka Vörös Zászló Érdemrendje kitüntetését adományozta. A kitüntetést hétfőn Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke nyújtotta át.

— **Fogadóórát tart ma,** kedd délután 5-től 7 óráig a szegedi notánács jogi és családvédelmi bizottsága a Hafzafias Népfront Vörösmarty utca 3. szám alatti helyiségében. A kérdésekre Hoffner Ferencné és dr. Tóth Péter válaszol.

— **Vasúton Csehszlovákiába.** A MÁV vezérigazgatósága közli: Magyarország és Csehszlovákia között, valamint a Csehszlovákia átménő, menetrendszerinti nemzetközi személyforgalom megindult, s valamennyi határátkelő állomáson zavartalan.

— **Megbízás.** A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Szarka Károly rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet megbízta a Magyar Népköztársaság kairói nagykövetségének vezetésével, valamint a Magyar Népköztársaság képviselővel a Jemeni Arab Köztársaságban és a Szudáni Köztársaságban.

— **Súlyos testi sértés miatt** indított eljárást a rendőrség Sz. Lajos 17 éves szegedi lakos ellen. Kerékpárját megöröszre hagyta M. István sándorfalvi lakos tanyájában. Ittanon ment vissza érte. Amikor a házigazda kilépett az ajtón, egy borosüveggel fejbe vágta.

Gyászközlemények

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett kisfiunk KOVÁCS LACIKA életének 12. évében hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése szeptember 3-án 13 órakor lesz a Gyevi temető ravatalozójából. A gyászoló család, Halász u. 5. Dk. 10230.

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanya és nagymama MISKOLCZI MÁRIA életének 58. évében hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése szeptember 3-án 9.30 órakor lesz az alsóvárosi temető ravatalozójából. A gyászoló család Tavasz u. 15. T. 1252.

Szomorú szívvel tudatom, hogy szeretett férjem FARKAS IMRE hamvasztás utáni búcsúztatása szeptember 4-én 15 órakor lesz a belvárosi temető hamvedertárolójából. Gyászoló felesége Tündér u. 8. T. 1251

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapja, nagyapja és testvér HAJDÚ SÁNDOR életének 79. évében elhunyt. Temetése szeptember 4-én 15 órakor lesz a református temető ravatalozójából. A gyászoló család Murányi u. 2. T. 1250

Mély fájdalommal tudatom, hogy szeretett nagybácsit, rokon CSISZÁR IGNÁCZ volt textil-

kereskedő szeptember 1-én hosszú betegség után 76 éves korában elhunyt. Drága halottamat szeptember 4-én 12 órakor kísérlük utolsó útjára a belvárosi temető új ravatalozójából. A gyászoló húga és rokonai. T. 1249.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett halottunk OLASZ JÁNOSNE temetésén megjelentek, részvétükkel és virágaikkal mély fájdalomunkat enyhítették. Köszönetet mondunk továbbá az I. belgyógyászati klinika orvosainak és ápolóinak áldozatos munkájukért. A gyászoló család. T. 1246.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, szomszédoknak, kik szeretett férjem CSAKI JÓZSEF temetésén megjelentek, részvétükkel és virágaikkal mély fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló felesége Retek u. 13. T. 1241.

Köszönetet mondok mindazon rokonoknak, ismerősöknek, szomszédoknak, kik szeretett férjem VIRGONCZ JÁNOS temetésén megjelentek, részvétükkel és virágaikkal mély fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló felesége Retek u. 13. T. 1241.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett nagymama NAGY VINCENE Berta Ilona életének 78. évében hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése szeptember 3-án 15 órakor lesz az alsóvárosi temető kápolnájából. A gyászoló család Pál u. 1. T. 1253.

Pusztító földrengés

Hírügynökségek legfrissebb jelentései 15—20 000 főre becsülik a szombati és vasárnapi kelet-iráni földrengés áldozatainak számát. Száz kisebb város és falu vált a földdel egyenlővé, a két nagyerejű földrengés utakat zárt el, megsemmisített létfontosságú öntözőcsatornákat, legalább száz ezer ember vált hajléktalanná.

A szombati esti földrengés 7,8 erősségű volt, majd vasárnap, amikor a mentőosztagok már javában dolgoztak a külvilágtól elzárt falvakban az életbenmaradtak felkutatására, egy újabb 6,5 erősségű földrengés fokozta a pusztítást és pánikot az életben maradtak és a mentők között. Ez a második földrengés egyébként pontosan hat évvel azután következett be, hogy Irán északnyugati részén az ország történelmének addigi legnagyobb ismert földrengése 12 000 ember életét oltotta ki.

Az iráni kormány a légi-erő repülőgépeinek és helikoptereinek felhasználásával mentőosztagokat vezényelt a körülbelül kétfélmillió lakosú földrengés sújtotta tartományba.

— **Zavarban az oroszlan.** Vasárnap este egy djakarta stadionban 100 000 néző, köztük Malik külügyminiszter és a parlament elnöke hiába várta, hogy egy indonéz oroszlan összemérje erejét egy emberrel. Az Indonéziában első ízben megrendezésre került „oroszlanviadal” kudarcra végződött, mert az oroszlan csak zavartan pislogott, de nem volt hajlandó megtámadni az újkori gladiátort.

— **Garázs — betonból.** A Beton- és Vasbetonipari Művek budapesti elemgyára megkezdte a Budapesti Nemzetközi Vásáron díjat nyert beton gépkocsigarázs sorozatgyártását, s rövidesen áttér az új termék nagyüzemi gyártására a művek két vidéki üzeme is. Ez év végéig mintegy 500 garázkészítenek, s jövőre már tízszer ennyit szállíthatnak a gépkocsi-tulajdonosoknak.

Közlemények

(x) Zongora, hegedű, harmonika, enek, gordonka tanszakokra és zeneóvodába (vezeti Kádár Lászlóné) beiratás az I. sz. Zeneoktatási Munkaközösségnél szeptember 2., 3., 5-én 16.30—19.00 óráig a Tisza-parti Közgáz. Technikumban. (Tisza-parti kapu fszt. jobbra 2. ajtó). Oktatás több helyen, a tanulók lakóhelyének megfelelőleg. DK. 798

x A 2. sz. Zeneoktatási munkaközösség harmonika, gitár, fúvós, zeneóvoda, zenéj előképző tanterv beiratást tart 3-án 4-én 5-én. 6-án 18-11-ig. 14-16-ig. Bécsi krt. 2/a. II. 10. Telefon: 13-669.